

Utvärdering av statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

DELREDOVISNING 2

Dokumentdatum: 2019-04-25
Diarienummer: 2018:1060

Sammanfattande slutsatser.....	2
Inledning.....	5
Syfte och frågeställningar	5
Delredovisningens upplägg och metod	6
Kommande redovisningar	6
Statsbidraget för en likvärdig skola	7
Framtagande av bidragsram.....	7
Huvudmän begär ut den tilldelade bidragsramen.....	8
Förändringar i förordningen i syfte att förenkla.....	8
Bidragsåren 2018 och 2019.....	9
Skolverket kontrollerar huvudmännens användning av statsbidraget.....	9
Utfall av bidragsår 2019	11
Skillnader i huvudmäns organisatoriska förutsättningar	12
När begärdes bidraget ut av huvudmännen?	14
Varför begärde vissa huvudmän inte ut statsbidraget?	14
Analys av inkomna frågor.....	15
Bilaga 1 Metod.....	20
Bilaga 2 Uppföljning per huvudmannagrupp bidragsåren 2019 och 2018.....	22

Sammanfattande slutsatser

Skolverket har regeringens uppdrag att utvärdera statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling vad avser dess konstruktion och ändamålsenlighet. Bidraget regleras i förordning (2018:49) om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling. Följande rapport utgör den andra delredovisningen av utvärderingen. Uppdraget ska slutredovisas senast den 14 augusti 2019. I denna delredovisning analyseras utfallet av ansökan för bidragsåret 2019 och frågor som rör huvudmännens benägenhet att ta del av statsbidraget.

Statsbidraget för en likvärdig skola ska gå till insatser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan. Alla kommunala och enskilda huvudmän för förskoleklass och grundskola som kan ta del av bidraget tilldelas en bidragsram som beräknats utifrån ett socioekonomiskt viktat index. Statsbidraget ska användas till att utöka pågående insatser eller genomföra nya insatser som ska utformas av huvudmännen utifrån identifierade lokala behov. Under 2019 har omfattningen på bidraget utökats från 1 till 3,5 miljarder kronor.

Det som hittills framkommit i utvärderingen och som redovisas i denna delrapport föranleder inte Skolverket att föreslå ändringar avseende ansökningsförfarandet i den aktuella förordningen.

Statsbidraget används av fler huvudmän

Utfallet av ansökan för bidragsåret 2019 visar att en stor andel av huvudmän som varit berättigade till statsbidraget har begärt ut hela eller delar av sin tilldelade bidragsram. För bidragsåret 2019 har 83 procent av huvudmän som tilldelats en bidragsram begärt ut bidraget. För bidragsåret 2018 var andelen 76 procent. Ökningen är störst bland mindre enskilda huvudmän.

De huvudmän som inte har begärt ut bidraget har i stor utsträckning tilldelats en förhållandevis liten bidragsram. Därför är andelen medel som begärts ut mycket hög, närmare 99 procent av samtliga medel som avsatts för bidraget har begärts ut. Vi konstaterade i förra delredovisningen att statsbidraget hade fått en bred spridning redan under det första bidragsåret. Under 2019 kommer statsbidraget att komma ännu fler huvudmän till del.

Trots att fler huvudmän tar del av statsbidraget får Skolverket in färre frågor som rör bidraget jämfört med tidigare bidragsår. Skolverket har lagt betydande resurser på att kommunicera bidraget och förtydliga de särskilda villkoren. I vilken utsträckning som detta har bidragit till det har inkommit relativt få frågor från huvudmännen rörande statsbidragets särskilda villkor är dock svårt att bedöma.

Flera aspekter påverkar huvudmännens benägenhet att begära ut bidraget

Samtliga kommunala huvudmän har begärt ut bidraget 2019. De huvudmän som inte har begärt ut bidraget består till utslutande del av enskilda huvudmän samt ett landsting. Likt föregående bidragsår karaktäriseras dessa huvudmän av mindre

organisationer som tilldelats en relativt liten bidragsram. Denna bild har ytterligare förstärkts jämfört med utfallet för 2018.

Samtidigt ser vi en betydande ökning av små huvudmän som väljer att begära ut statsbidraget. Det är i denna grupp som det största inflödet har skett. Det finns två troliga förklaringar till denna ökning. För det första är det sannolikt att den utökning av bidragsramarna som har skett i jämförelse med 2018 påverkar huvudmännens benägenhet. För det andra är det också sannolikt att en ökad kännedom om bidraget har ökat antalet huvudmän som väljer att begära ut bidraget.

Uppföljningen av de huvudmän som inte begärde ut bidraget 2018 visade att begränsningar i tid och personal var de främsta skälen till att bidraget inte begärdes ut. Detta är en förväntad konsekvens av att den grupp av huvudmän som inte begär ut bidraget generellt karaktäriseras av organisationer med en liten administration och därmed är mer känsliga för oförutsedda händelser som sjukskrivning eller personalförändringar. Utfallet för 2019 visar att en stor grupp av dessa huvudmän faktiskt valde att begära ut bidraget. Vi gör därför bedömningen att bidragsramens ökade storlek har lett till att fler huvudmän valt att prioritera detta arbete.

Fler huvudmän begärde ut bidraget tidigt under ansökningsperioden 2019. Den stora tillströmning av ansökningar under de sista dagarna som skedde under 2018 var mer dämpad 2019. Skolverket har fått betydligt färre frågor om statsbidraget från huvudmän under 2019 i förhållande till jämförbar period under 2018. Sammantaget pekar detta på att det finns en ökad kännedom om statsbidraget hos huvudmännen i år jämfört med tidigare.

Samtidigt ska det inte uteslutas att ansökningsperiodens kalendermässiga placering kan ha påverkat utfallet för 2018 negativt. Att ansökningsperioden för bidragsåret 2018 låg i nära anslutning till sommarsemesterperioden kan ha försvårat för de huvudmän som fick kännedom om bidraget sent. Ansökningsperioden för 2019 låg istället i början av året, i anslutning till många organisationers reguljära planeringsarbete inför det kommande året. När planeringsarbetet infaller påverkas av när räkenskapsåret påbörjas, vilket skiljer sig åt mellan huvudmän.

Skolverket har aktivt strävat efter att förenkla för huvudmännen att ta del av statsbidraget för en likvärdig skola. Skolverket bedömer i dagsläget att det fastställda ansökningsförfarandet inte utgör några betydande trösklar som påverkar huvudmännens möjligheter att begära ut bidraget. Samtidigt ställer statsbidragets villkor krav på huvudmännen att ta fram en plan för insatser och dessutom kontrollera att de uppfyller villkoret om att inte minska de egna kostnaderna. Detta föranleder en viss administration. Omfattning av denna administration kommer vi att analysera i slutredovisningen av detta utvärderingsuppdrag.

Begränsad kunskap om hur bidraget används

Skolverket har i redovisningen av bidraget för 2018 begärt att huvudmännen ska redovisa vilka kostnader som bidraget har använts till på en övergripande nivå. De planer som Skolverket begärde in i samband med beslut om utbetalning av bidraget för 2019 uppvisade en stor variation vad gäller omfattning, tydlighet och detaljeringsgrad. I flera fall är det svårt att få en tydlig bild av vilka insatser som bidraget ska användas till. Vi har därmed inte någon samlad information om vilka insatser som huvudmännen använder bidraget till eller vilka skolenheter som får del av bidraget. Preliminära resultat från redovisningen av bidragsåret 2018 visar att bidraget främst går till finansiering av personal samt lärverktyg, och i mindre utsträckning till elevhälsa och kompetensförsörjning. De intervjuer med huvudmän som kommer att genomföras under våren 2019 kommer att ge mer information om detta.

Inledning

Genom ändringsbeslut om Skolverkets regleringsbrev den 26 april 2018 samt 28 juni 2018 har myndigheten fått i uppdrag att utvärdera statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling¹ enligt följande:

Utvärdering av statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling - förordningen (2018:49) om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Skolverket ska utvärdera förordningens konstruktion och ändamålsenlighet vad avser förordningens bestämmelser om ansökningsförfarandet och beslutsprocessen samt möjligheten till kontroll och uppföljning. I detta ingår bland annat att undersöka hur huvudmännens benägenhet att ta del av bidraget påverkas av ansökningsförfarandet, beslutsprocessen och övriga villkor samt vilken administration som bidraget ger upphov till. Utvärderingen ska fokusera särskilt på det villkor som något förenklat innebär att huvudmannen under bidragsåret inte får sänka de egna kostnaderna för personal i förskoleklassen eller undervisning och elevhälsa i grundskolan och vilka konsekvenser villkoret får för huvudmännen. Utvärderingen ska vidare omfatta Skolverkets möjlighet att följa upp efterlevnaden av villkoret. Skillnader mellan olika typer av huvudmän ska särskilt beaktas. Skolverket ska vid behov föreslå nödvändiga förordningsändringar.

Syfte och frågeställningar

Syftet med utvärderingen är att utvärdera förordningens konstruktion och ändamålsenlighet vad avser förordningens bestämmelser om ansökningsförfarandet, beslutsprocessen och möjligheten till kontroll och uppföljning (stickprov och redovisning). Skolverket ska även vid behov föreslå nödvändiga förordningsändringar.

I denna andra delredovisning undersöks huvudmännens benägenhet att ta del av bidraget för bidragsåret 2019. Delredovisningen innehåller en beskrivning av utfallet av ansökningarna för bidragsåret 2019 och en jämförelse med utfallet för 2018. Det är vid tidpunkten för denna delredovisning för tidigt att dra slutsatser om vilken administration bidraget ger upphov till, hur bidragets särskilda villkor påverkar huvudmännen och Skolverkets möjlighet att följa upp detta villkor.

I delredovisningen undersöks följande frågeställningar:

1. Hur ser spridningen² av statsbidrag ut mellan huvudmännen vad avser;
 - a. Huvudmannatyp,

¹ Skolverket använder begreppet statsbidrag för en likvärdig skola, vilket även används i denna delredovisning.

² Med spridning avses i detta fall att utfallet ställs i relation till SCB-modellens socioekonomiska förklaringsfaktorer och gjorda skattningar som tagits för att förklara orsaksmekanismer.

- b. Geografi,
 - c. Storlek på huvudman,
 - d. Storlek på bidragsram?
2. Vad påverkar huvudmäns benägenhet att ansöka om statsbidraget?

Delredovisningens upplägg och metod

Frågeställningarna kommer att besvaras dels genom en deskriptiv analys av de huvudmän som ansökt om statsbidraget för bidragsåret 2019 där data huvudsakligen presenteras utifrån grupperna ovan, dels genom en analys av de frågor som rör bidraget som kommit in till Skolverkets upplysningstjänst och statsbidragets funktionsbrevlåda. Därtill görs en analys av svaren i en enkät som skickats till de huvudmän som inte sökt statsbidraget för bidragsåret 2019. Där det är relevant kommer jämförelser med bidragsåret 2018 att göras. En mer utförlig beskrivning utvärderingens metoder återfinns i rapportens bilaga 1.

Kommande redovisningar

I slutredovisningen kommer en samlad bedömning av förordningens konstruktion och ändamålsenlighet att ingå, samt Skolverkets eventuella förslag till förordningsändringar. Slutredovisningen kommer att inkludera utvärderingens alla delar. Utöver utfallen av bidragsåren 2018 och 2019 kommer slutredovisningen att analysera vilken administration bidraget har gett upphov till, vilka konsekvenser förordningens konstruktion får för huvudmännens verksamhet samt Skolverkets möjlighet att följa upp efterlevnaden av statsbidragets särskilda villkor.

Statsbidraget för en likvärdig skola

Statsbidraget för en likvärdig skola ska gå till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan. Bidraget regleras i förordning (2018:49) om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling.

Alla kommunala och enskilda huvudmän för förskoleklass och grundskola som kan ta del av bidraget tilldelas en bidragsram. Bidragsramarna beräknas utifrån ett socioekonomiskt index och elevantalet hos varje huvudman. Det socioekonomiska indexet tas fram av Statistiska Centralbyrån (SCB) och utgör grunden för det index som Skolverket använder vid beräkning av bidragsramarna. Indexet utgår från en modell som beräknar sannolikheten att en elev inte blir behörig till ett nationellt program i gymnasieskolan.³ Elevantalet är ett genomsnitt av huvudmannens elevantal de tre senaste åren.

Statsbidraget ska användas till att utöka pågående insatser eller genomföra nya insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklassen eller grundskolan. Huvudmannen bör utforma insatserna utifrån en analys av lokala förutsättningar och behov. Huvudmannen bestämmer även hur fördelningen av bidraget ska göras inom organisationen. Bidraget kan gå till insatser på huvudmannanivå, insatser på skolnivå eller insatser i klassrummet. Ett villkor för statsbidraget är att en huvudman som begär ut bidraget ska ha upprättat en plan där det framgår vilka insatser som huvudmannen planerar för det aktuella bidragsåret. Huvudmannen får därtill inte minska de egna kostnaderna per elev jämfört med ett genomsnitt för tre föregående år för personal i förskoleklassen eller undervisning och elevhälsa i grundskolan. Minskade kostnader kan leda till återkrav om de inte finns särskilda skäl till att kostnaderna minskat. Om särskilda skäl finns på grund av avsevärt förändrade omständigheter kan Skolverket besluta att inte återkräva bidraget.

Tillsammans med statsbidraget för ökad jämlikhet⁴ är detta statsbidrag en ny typ av bidrag i det avseende att huvudmän tilldelas ett förutbestämt belopp (bidragsram) som är socioekonomiskt viktat och som de kan disponera utifrån egna identifierade behov.

För bidragsåret 2019 är det totala anslaget 3,5 miljarder kronor.

Framtagande av bidragsram

Bidragsramarna fastställs utifrån en resursfördelningsmodell som är framtagen av SCB på uppdrag av regeringen. Modellen bygger på antagandet att elever som har hög sannolikhet att inte uppnå behörighet till gymnasieskolan har ett större behov av stöd än elever som har låg sannolikhet att inte uppnå behörighet. Följaktligen

³ Statistiska centralbyrån (2018). *Resursfördelningsmodell för fördelning av statsbidrag till huvudmän*.

⁴ Förordning (2017:818) om statsbidrag för ökad jämlikhet i grundskolan.

antas huvudmän med en hög andel elever som riskerar att inte uppnå behörighet till gymnasieskolan ha ett större behov av stöd.

Genom beräkningar av olika bakgrundsvariabler skattas antalet elever som inte kommer att uppnå behörighet till gymnasieskolan. De skattade sannolikheterna på elevnivå summeras upp till skolenhetsnivå och sedan till huvudmannanivå och divideras med huvudmannens elevantal för att få fram andelen av huvudmannens elever som inte förväntas uppnå behörighet till gymnasieskolan. Varje enskild skolenhet och huvudman tilldelas ett index som baseras på skattad andel obehöriga elever. Indexet kan sedan användas som underlag för att bedöma skillnader i behov av resurser mellan huvudmän och skolor.

Skolverket har gjort vissa kompletteringar till det index som levererats från SCB. I SCB:s fördelningsmodell utelämnades konfessionella huvudmän och huvudmän med färre än fem elever. Skolverket har istället tilldelat dessa huvudmän ett index utifrån ett medelindex i den kommun som huvudmannen hade sin hemvist. Därefter räknas indexet för samtliga skolenheter och huvudmän om. När alla beräkningar har färdigställts har Skolverket fastställt vilka huvudmän som har giltiga tillstånd och därmed är berättigade till en bidragsram. Beslutet publiceras sedan på myndighetens webbplats.

Huvudmän begär ut den tilldelade bidragsramen

De huvudmän som tilldelats en bidragsram har möjlighet att begära ut hela eller delar av den tilldelade bidragsramen i bidragets ansökningsperiod. Huvudmän kan endast beviljas statsbidrag upp till tilldelad bidragsram eller mindre. Skolverket kan avslå huvudmannens begäran om den är ofullständig eller avvisa om den kommit in för sent. Med besluten som underlag utbetalas det belopp som huvudmännen har begärt ut.

För att begära ut bidraget använder huvudmännen Skolverkets e-tjänst för statsbidrag. I ansökningsförfarandet ska huvudmannen ange hur stor del av statsbidraget huvudmannen önskar utbetalt. Vidare ska huvudmannen ange inom vilka kategorier huvudmannen planerar att använda bidraget (Personal, Kompetensutveckling, Lärverktyg, Elevhälsa eller Övrigt). När huvudmannen skickat in begäran om utbetalning beviljar och betalar Skolverket ut bidraget, alternativt avslår eller avvisar begäran.

Förändringar i förordningen i syfte att förenkla

I maj 2018 genomfördes en förordningsändring som innebar att huvudmännen inte behöver redovisa sina egna kostnader i samband med ansökan. Utifrån denna förändring kunde ansökningsförfarandet förenklas väsentligt. Inför utlysning av statsbidraget har Skolverket genomfört en beredningsprocess som skett i dialog med målgruppen. Skolverket har utifrån de synpunkter som myndigheten tagit emot förenklat ansökningsförfarandet i den utsträckning som förordningens villkor medger. Skolverket har också inför ansökningsperioden kommunicerat och förtydligat statsbidragets villkor.

Bidragsåren 2018 och 2019

Statsbidraget för bidragsåret 2018 har kunnat användas för kostnader till insatser under perioden 1 juli–31 december 2018. Bidraget för 2019 kan huvudmännen använda till kostnader för insatser under perioden 1 januari–31 december 2019.

Bidragsramarna fastställdes 3 april 2018 för bidragsåret 2018 och 23 augusti 2018 för bidragsåret 2019.

De huvudmän som tilldelats en bidragsram kunde för bidragsåret 2018 ansöka statsbidraget under perioden 15 augusti–17 september 2018. För bidragsåret 2019 kunde huvudmännen begära ut statsbidraget under perioden 15 januari–15 februari 2019.

Huvudmännens redovisning för bidragsåret 2018 skulle lämnas till Skolverket under perioden 1 mars–1 april 2019 och för bidragsåret 2019 under perioden 1 mars–1 april 2020.

Skolverket kontrollerar huvudmännens användning av statsbidraget

Skolverket har inlett ett arbete för att utforma en metod för att både systematiskt och vid behov kontrollera huvudmännens efterlevnad av bidragets villkor. Detta arbete har innefattat samverkan med andra myndigheter samt dialog med huvudmän och branschorganisationer. Skolverket planerar att under 2019 genomföra fördjupande granskningar hos ett urval av huvudmän som ansökt om statsbidraget för bidragsåret 2018. Granskningarna av de kommunala huvudmännen inleds under våren 2019 och för de enskilda huvudmännen under hösten 2019.

Stickprov av huvudmännens planer för insatser för bidragsåret 2019

Som tidigare nämnts utgör ett av villkoren för statsbidraget att en huvudman som begär ut bidraget ska ha upprättat en plan för insatser under det aktuella bidragsåret. I samband med att Skolverket fattade beslut om utbetalning av statsbidraget för 2019 begärde myndigheten in planer från 17 huvudmän. Efter en initial granskning av huvudmännens planer begärde Skolverket att sju huvudmän kompletterade eller förtydligade innehållet i deras planer.

Sammantaget uppvisade de inlämnade planerna (innan de kompletterades) en stor variation vad gäller omfattning, tydlighet och detaljeringsgrad. Vissa planer var relativt omfattande och beskrev planerade insatser, motiven till att dessa har valts samt vad insatserna förväntas leda till. I några fall var planerna så kortfattade att det var svårt att få en tydlig bild av vilka insatser som bidraget skulle användas till. I några planer saknades det en koppling mellan begärda medel och de insatser som planerades. Flertalet huvudmän har i sina planer utgått från det stödmaterial och struktur som Skolverket tillhandahåller. I vissa av dessa planer framgår dock inte den nulägesanalys eller de identifierade behov som de planerade insatserna baseras på. Skolverket har inlett ett arbete med att samordna myndighetens information

om insatser kopplade till stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling, vilket kan förbättra stödet till huvudmännen i arbetet med att utveckla sina planer.

I tre planer framgick att insatserna inte hade begränsat till att endast gälla förskoleklassen eller grundskolan. I planerna återfanns även planerade insatser i skolformer som inte omfattas av statsbidraget. I berörda fall kontaktade Skolverket huvudmännen och förtydligade att huvudmannen inte får använda bidraget till andra skolformer än förskoleklass och grundskola.

Efter kompletteringar har Skolverket bedömt att de planer som begärdes in uppfyller de krav som ställs i förordningen.

Huvudmännens redovisning av bidragsåret 2018

I redovisningen ska huvudmännen ange hur mycket av bidraget som använts inom respektive bidragskategori (Personal, Kompetensutveckling, Lärverktyg, Elevhälsa och Övrigt). Huvudmännen ska i redovisningen också ange om de minskat sina kostnader per elev jämfört med de tre föregående åren. Om kostnaderna har minskats ska huvudmannen redovisa sina egna kostnader för personal i förskoleklass samt undervisning och elevhälsa i grundskolan. Kostnader ska anges för bidragsåret samt de tre föregående åren. Har huvudmannen minskat de egna kostnaderna kan de ange särskilda skäl, som Skolverket bedömer utifrån förordningen. Om huvudmannen bedöms vara återbetalningsskyldig beräknar Skolverket hur stor del av bidraget som huvudmannen ska återbetala utifrån det redovisade underlaget.

Redovisningsperioden för bidragsåret 2018 har nyligen avslutats och Skolverket har ännu inte fattat beslut om huvudmännens redovisningar. Uppgifterna från huvudmännens redovisningar är därmed preliminära. En sammanställning av huvudmännens samlade redovisning visar att störst andel av bidraget har använts inom kategorin Personal (69 procent). Därtill har 16 procent använts till Lärverktyg, följt av sju procent i kategorin Elevhälsa, sex procent till Kompetensutveckling och (av huvudman definierat som) Övrigt två procent.

I redovisningen framgår inte i detalj vilka insatser som huvudmännen har använt bidraget till. Däremot kan vi utifrån de 17 planer som begärts in för bidragsåret 2019 se exempel på vilka insatser som huvudmännen planerar inom de olika kategorierna. Inom kategorin Personal är det vanligt med olika typer av personalförstärkningar, så som satsningar på ytterligare skolläda, införande av tvåläraresystem, personal till mindre undervisningsgrupper samt även förstärkning på förvaltningsnivå. Ett annat vanligt exempel som anges är kostnader för vikarier (när ordinarie personal kompetensutvecklas). Inom kategorin Lärverktyg anges främst investeringar i digitala system, verktyg eller hjälpmedel.

Utfall av bidragsår 2019

För bidragsåret 2019 uppgick totalt antal huvudmän för förskoleklass och grundskola till 877, motsvarande antal för 2018 var 865. Skillnaden mellan åren förklaras av att det var 12 nya huvudmän som tillkom 2019. Samtidigt diskvalificerades 11 huvudmän från bidraget eftersom de vid beslutstillfället inte hade tillstånd att bedriva verksamhet. För bidragsåret 2019 var det därmed 866 huvudmän som tilldelades en bidragsram och hade möjlighet att begära ut statsbidraget.

Bild 1. Flödet för likvärdighetsbidraget 2019.

Total population	Berättigade att begära ut statsbidraget	Huvudmännen begär ut statsbidraget	Beslut om utbetalning
<ul style="list-style-type: none"> • 877 huvudmän tilldelas 3 500 000 000 kr • 12 huvudmän har tillkommit sedan 2018 • 11 huvudmän diskvalificeras • Totalt antal elever (2017): 1 162 720 	<ul style="list-style-type: none"> • 866 huvudmän • Kvalificerade huvudmän kan söka 3 464 363 563 kr • 11 ej tillstånd vid beslutstillfället • Totalt antal elever för kvalificerade huvudmän (2017): 1 161 513 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 449 417 704 kr • 725 huvudmän ansöker varav 290 är kommuner • 141 begär inte ut statsbidraget • 3 huvudmän har ej tillstånd att bedriva verksamhet vid ansökan • Totalt antal elever (2017) för huvudmän som söker: 1 145 421 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 449 347 704 kr • 724 huvudmän får beslut om utbetalning • En huvudmans ansökan avskrevs • Totalt antal elever (2017) för huvudmän som tar del av bidraget: 1 145 421

Sammanlagt har 725 huvudmän begärt ut statsbidraget bidragsåret 2019. Av dessa har 573 begärt ut hela bidragsramen, resterande 152 huvudmän har begärt ut del av bidragsramen. Det innebär att 84 procent av samtliga bidragsberättigade huvudmän har begärt ut hela eller delar av den tilldelade bidragsramen. Fördelningen av huvudmän som har fått en bidragsram och som ansökt om statsbidraget för bidragsåren 2018 och 2019 framgår av tabell 1. Samtliga kommuner har begärt ut bidraget 2019, året innan var det två kommuner som inte tog del av bidraget. Andelen enskilda huvudmän som begärt bidraget har ökat från 64 procent 2018 till 76 procent 2019. Sammantaget begärde de enskilda huvudmännen ut 89 procent av den tilldelade bidragsramen. Antalet huvudmän som inte begärde ut statsbidraget var 208 för bidragsåret 2018, jämfört med 141 bidragsåret 2019.

Tabell 1. Huvudmän som begärde ut statsbidraget.

Typ av huvudman	Bidragsåret 2018			Bidragsåret 2019		
	Antal kvalificerade att begära ut	Antal som begärde ut statsbidraget	Andel av kvalificerade huvudmän som begärde ut	Antal kvalificerade att begära ut	Antal som begärde ut statsbidraget	Andel av kvalificerade huvudmän som begärde ut
Kommunal	290	288	99,3 %	290	290	100 %
Enskild	569	364	63,9 %	575	435	75,6 %
Landsting	1	0	0 %	1	0	0 %
Totalt	860	652	75,8 %	866	725	83,7 %

Skillnader i huvudmäns organisatoriska förutsättningar

I delrapport 1 grupperades huvudmännen som kvalificerades för bidraget in i fem grupper utifrån totalt elevantal och socioekonomiskt index. Vi beskriver de typiska huvudmännens karaktär i respektive grupp utifrån den kunskap som Skolverket fått genom uppdraget att förbereda insamling och publicering av ekonomisk information på skolenhetsnivå (se bild 2).⁵ Vi har bland annat sett att organisationens storlek påverkar andelen kostnader som fördelas. Det vill säga att de större huvudmännen kommer att ha en betydande andel av kostnader som fördelas mellan skolformer och skolenheter. Medan de mindre huvudmännen kommer att ha en högre andel kostnader som direkt kan hänföras till en skolform eller skolenhet. Av bild 2 framgår en sammanfattning av karaktäristiska drag för den typiska huvudmannen i respektive grupp.

Bild 2. Fem olika karaktärer av huvudmän.

Huvudman 1 0,6 % av bidraget	Huvudman 2 5,3 % av bidraget	Huvudman 3 19,6 % av bidraget	Huvudman 4 46,6 % av bidraget	Huvudman 5 27,9 % av bidraget
<ul style="list-style-type: none"> • 1 skolenhet • Enskild • Ekonomisk förening • 50 elever • Liten admin. • Lokaliserade i större städer 	<ul style="list-style-type: none"> • 1-10 skolenheter • Enskild • Aktiebolag • 200 elever • Liten admin. • Lokaliserade i större städer 	<ul style="list-style-type: none"> • 1-15 skolenheter • Kommun • 1 100 elever • Central admin. • Pendlingskommuner 	<ul style="list-style-type: none"> • 5-50 skolenheter • Kommun • 3 500 elever • Två nivåer admin. • Kommuner i tätbefolkade regioner 	<ul style="list-style-type: none"> • Fler än 30 skolenheter • Kommun • 13.000 elever • Tre-fyra nivåer admin. • Större städer

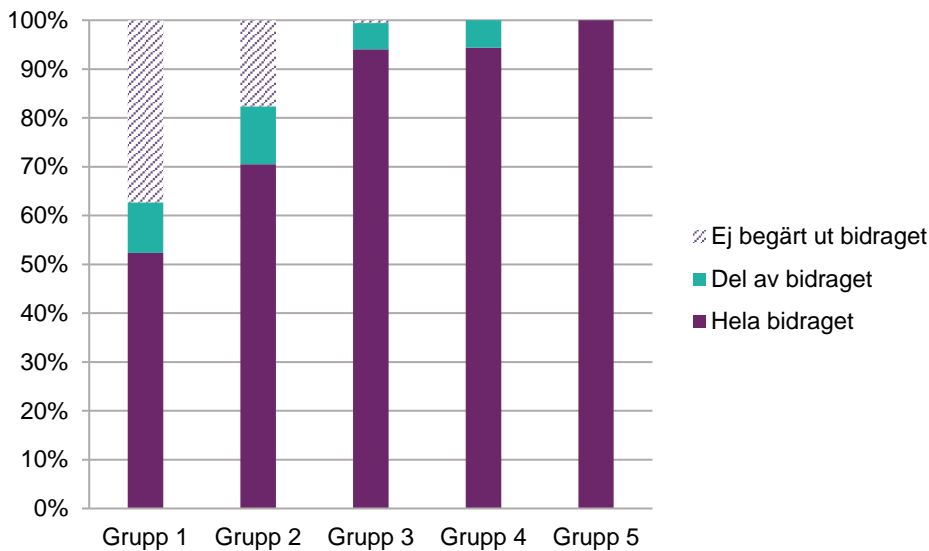
Skillnader i beteende mellan grupper

Utfallet av bidragsåret 2019 visar att andelen huvudmän som begär ut bidraget i huvudmannagrupp ett och två blivit väsentligt fler jämfört med 2018. Den största ökningen har skett bland de minsta huvudmännen (som 2018 tilldelades ett belopp

⁵ Uppdraget gavs i Skolverkets regleringsbrev för 2018.

som understeg 50 000 kronor). I grupp ett och två är ökningen 22 respektive 18 procent (se bilaga för en detaljerad beskrivning av förändringar i respektive grupp). Samtidigt ser vi att fler huvudmän i dessa två grupper väljer att begära ut endast en del av sin tilldelade bidragsram (relativt andra huvudmän). Det finns också ett antal huvudmän i dessa grupper som begärde ut statsbidraget 2018 men som inte har gjort det 2019. I grupp tre och fyra är majoriteten av huvudmännen kommunala. I grupp tre har samtliga utom tre huvudmän begärt ut bidraget. I grupp tre och fyra återfinns dock fyra huvudmän som avstått från betydande belopp av sin tilldelade bidragsram. I grupp fem återfinns de största huvudmännen där samtliga har begärt ut bidraget såväl 2018 som 2019. Diagram 1 ger en sammanställning över beteendet i de olika grupperna.

Diagram 1. Andel huvudmän som begärt ut bidraget i respektive grupp.

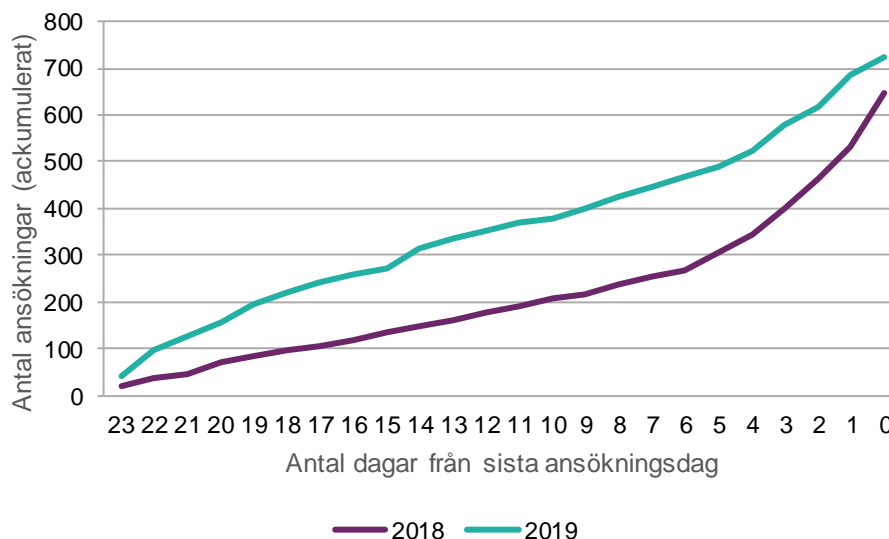

141 (16 procent) av de huvudmän som var kvalificerade till bidraget begärde inte sin tilldelade bidragsram för bidragsåret 2019. Det är en minskning från 2018. Som framgår av diagram 1 är det till övervägande del mindre huvudmännen som inte begärt ut bidraget. Dessa huvudmäns samlade andel av statsbidraget motsvarar drygt en procent av den totala bidragsramen. Även om det är fler huvudmän som begär ut bidraget 2019 jämfört med bidragsåret 2018 förstärks bilden, att benägenheten att begära ut bidraget samvarierar med huvudmannens storlek.

När begärdes bidraget ut av huvudmännen?

Diagram 2 visar när i tiden som huvudmännen begärde ut statsbidraget. Vid en jämförelse med bidragsåret 2018 ser vi en skillnad i beteende bland huvudmännen. Fler huvudmän begär ut bidraget tidigt under ansökningsperioden. Efter de fem första dagarna av den senaste ansökningsperioden hade 27 procent av alla huvudmän begärt ut bidraget. Samma siffra för 2018 var 13 procent. Sedan följde ett tämligen jämt flöde av inkomna ansökningar under den resterande perioden, med en viss ökning under de sista dagarna. Under denna period var det främst de minsta och de största huvudmännen som sökte bidraget. Under föregående bidragsår var det en majoritet av huvudmännen som begärde ut bidraget under den sista veckan och under den sista dagen inkom 119 begäranden om medel.

Diagram 2. Antal inkomna begäranden om statsbidrag under ansökningsperioden för bidragsåren 2018 och 2019.

Varför begärde vissa huvudmän inte ut statsbidraget?

De 141 huvudmän som inte begärt ut statsbidraget för bidragsåret 2019 fick i en enkät svara på frågorna varför de inte begärt ut bidraget, vad Skolverket skulle kunna utveckla till nästa bidragsår och om de planerar att begära ut bidraget för bidragsåret 2020. En motsvarande uppföljning gjordes även av de huvudmän som inte begärde ut bidraget för bidragsåret 2018 i delrapport 1 av denna utvärdering. Enkäten resulterade i en relativt låg svarsfrekvens, endast 41 huvudmän svarade.⁶

⁶ En särskilt intressant grupp av huvudmän är de som begärde ut statsbidraget för bidragsåret 2018 men som har avstått från att begära ut bidraget 2019. I denna grupp finns sammanlagt 22 huvudmän. Åtta av dessa huvudmän besvarade enkäten. Resterande huvudmän inom denna grupp kontaktades per telefon, vilket resulterade i ytterligare fem svar.

Resultatet från uppföljningen för bidragsåret 2019 visar (samstämmigt med uppföljningen från 2018) att den vanligaste orsaken till att inte begära ut statsbidraget handlar om tids- eller personalbrist. Det kan till exempel handla om att huvudmannen inom organisationen inte haft tillräckliga resurser för att hinna sätta sig in i informationen rörande bidraget eller begära ut det. Vissa huvudmän säger att de nyligen bytt ledning, och att den nya ledningen antingen inte haft kännedom om statsbidraget eller inte haft tid att begära ut det. Några menar att de inte var beredda på att ansökan var så omfattande och att de vid tiden för ansökan antingen inte hade tillgång till de uppgifter som skulle lämnas eller att de uppfattade att det skulle vara för tidskrävande att ta fram uppgifterna. Några säger att de bedömde att det skulle krävas för mycket arbete att begära ut bidraget i förhållande till det belopp de tilldelats.

Vidare har ett fåtal huvudmän avstått från att begära ut statsbidraget eftersom de inte uppfattar sig tillhöra målgruppen för statsbidraget. En huvudman uppfattade exempelvis att statsbidraget endast är riktat till skolor och huvudmän med en viss socioekonomisk sammansättning. Andra menar att de bedömt att de inte har något behov av statsbidraget.

Resultaten av enkäten och de kompletterande telefonsamtalen visar att de huvudmän som begärde ut statsbidraget 2018 men som sedan avstod från att begära ut bidraget 2019 inte följer något särskilt mönster. Deras anledningar till att inte begära ut statsbidraget är i stort desamma som för övriga huvudmän.

Enstaka huvudmän har i enkäten gett förslag på vilka förändringar Skolverket skulle kunna göra för att fler huvudmän att begära ut statsbidraget. Förslagen rör allt från enklare inloggningsförfarande till e-tjänsten till att minska den dokumentation som behöver göras innan ansökan. Några andra huvudmän önskar tydligare information om syftet med statsbidraget och tydligare exempel på insatser som en huvudman kan använda statsbidraget till.

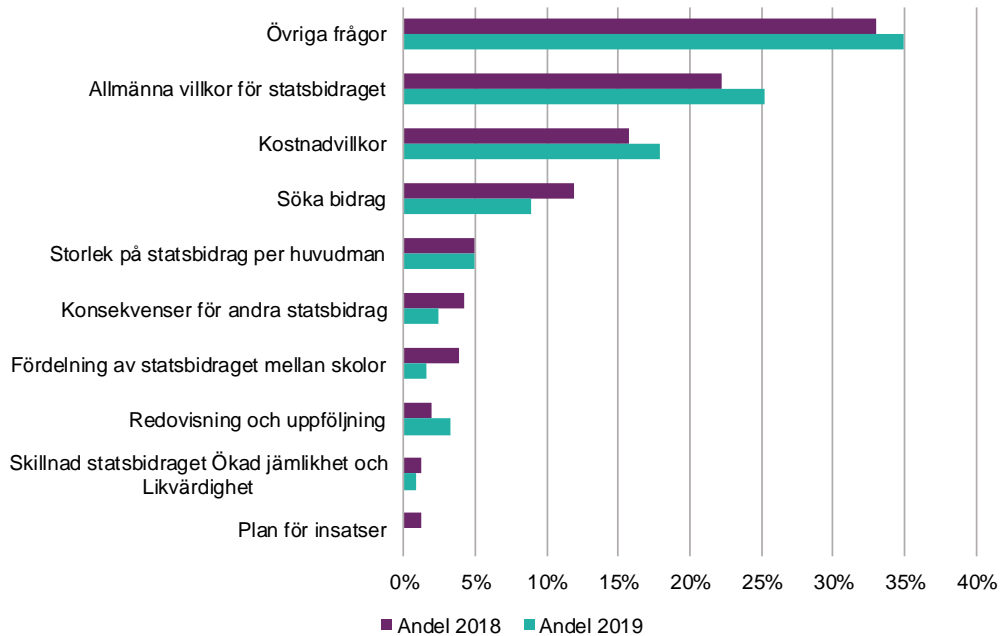
Analys av inkomna frågor

Under den studerade perioden kom det sammanlagt in 123 frågor från huvudmän som rörde statsbidraget för en likvärdig skola. Av dessa var det 108 som inkom via e-post till statsbidragsenhetens funktionsbrevlåda och 15 som ställdes via telefon till Skolverkets upplysningstjänst.

I diagram 3 sammanställs andelen inkomna frågor under perioden utifrån de framtagna frågekategorierna, se tabell 2 i bilaga 1. Diagrammet har även kompletterats med andelen frågor inom respektive kategori som inkom under

mätperioden för delrapport 1. Frågor som inkom för respektive kategori under den första mätperioden framgår av de lila staplarna.

Diagram 3. Inkomna frågor, andel per kategori.

Som framgår i diagram 3 har de allra flesta av frågorna (ungefär 85 procent) som inkom under den andra mätperioden, det vill säga mellan 1 november och 28 februari, kunnat sorterats in under någon av följande fyra kategorier:

- Övriga frågor
- Allmänna villkor för statsbidraget
- Kostnadsvillkor
- Söka bidrag

Vid en jämförelse mellan de två mätperioderna framgår att det finns stora likheter mellan perioderna. De frågekategorier där det inkommit flest frågor är till exempel samma båda mätperioderna. Några mindre skillnader går dock att utläsa. Av diagram 3 framgår bland annat att andelen frågor som handlar om att söka bidrag är något mindre under den andra mätperioden, vilket kan förklaras av att de flesta huvudmän redan begärt ut statsbidraget en gång tidigare vid tidpunkten för den senare mätperioden.

Flest frågor har under den andra mätperioden kategoriserats som övriga frågor, alltså sådana frågor som inte har kunnat placeras inom någon av de andra frågekategorierna. Sammanlagt har 43 övriga frågor inkommit, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av samtliga inkomna frågor under perioden. Många frågor inom denna kategori rör det parlamentariska läget efter valet och vilken inverkan detta eventuellt kan ha på statsbidraget för en likvärdig skola, till exempel om det finns en risk att anslaget för kommande år kommer att påverkas av den rådande

situationen. En del frågor rör även praktiska frågor om e-tjänsten, till exempel om hur huvudmannen loggar in i tjänsten.

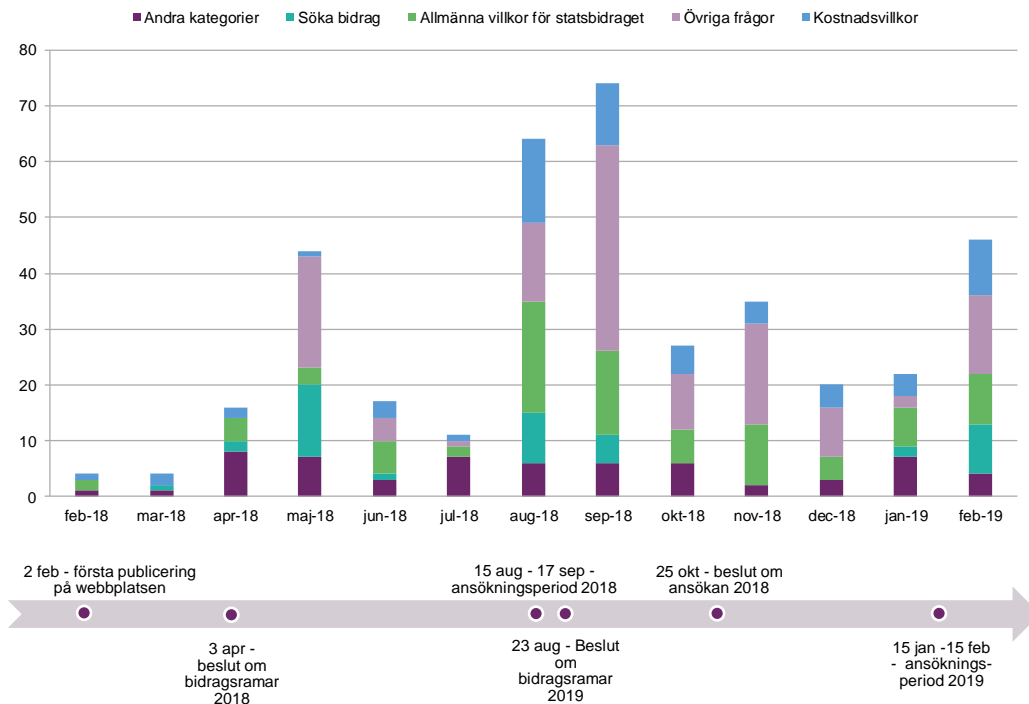
Frågorna inom den näst största kategorin, allmänna villkor för statsbidraget, handlar främst om vilka skolformer och typer av insatser som bidraget kan användas till. Inom kategorin kostnadsvillkor, handlar bland annat om vilka kostnader som ska ingå i beräkningen av lönekostnader.

Som framgår i diagram 3 har det kommit in betydligt färre frågor som rör någon av de övriga kategorierna. Några exempel på frågor som inkommit inom dessa kategorier är om några andra statsbidrag kommer att tas bort i och med införandet av statsbidrag för en likvärdig skola samt vilka uppgifter som behöver lämnas i samband med redovisningen.

När har frågorna inkommit till Skolverket?

I syfte undersöka när huvudmännen huvudsakligen ställer frågor har de inkomna frågorna kategoriserats utifrån vilken månad frågan kom in till Skolverket. För att ta reda på om vissa typer av frågor är mer vanliga vid vissa tidpunkter har vi också undersökt vilka frågekategorier, utifrån indelningen i tabell 2 i bilaga 1, som är mest förekommande de olika månaderna. I diagram 4 har de sex frågekategorier där det inkommit minst antal frågor slagits ihop till en frågekategori. Den nya sammanslagna frågekategorin heter i diagrammet nedan "Andra kategorier". Diagram 4 har även kompletterats med en tidslinje som visar några händelser kopplade till statsbidraget.

Diagram 4. Inkomna frågor per kategori och månad.

Diagrammet innehåller inkomna frågor för båda mätperioderna. Under perioden februari 2018–februari 2019 har det sammantaget inkommit 384 frågor från huvudmän till Skolverket om statsbidraget för en likvärdig skola. Vid en jämförelse mellan de två mätperioderna framgår att antalet frågor som inkom i samband med att huvudmännen skulle ansöka statsbidraget för 2018 (augusti och september 2018) var betydligt fler än under ansökningsperioden 2019. Trots att fler huvudmän tar del av statsbidraget har Skolverket fått färre frågor som rör bidraget och dess villkor 2019 jämfört med tidigare bidragsår.

Om vi utgår ifrån den senare mätperioden, det vill säga 1 november till 28 februari, framgår i diagram 4 att flest frågor inkom under november 2018 (35 stycken) och februari 2019 (46 stycken).

I diagram 4 framgår att de flesta frågorna i november rör kategorierna övriga frågor och allmänna villkor för statsbidraget. Under december 2018 och januari 2019 ställde huvudmännen något färre frågor, sammanlagt 42 stycken. I januari har flest frågor sorterats till frågekategorin frågor allmänna villkor för statsbidraget. En förklaring till detta skulle kunna vara att det är under denna månad många huvudmän förbereder sin ansökan.

I februari rör de flesta frågorna kategorierna övriga frågor, söka bidrag och kostnadsvillkor. Att huvudmännen ställer många frågor som berör de två förstnämnda kategorierna har troligtvis att göra med att det under denna månad de flesta huvudmän begär ut statsbidraget. Att relativt många frågor rör statsbidragets kostnadsvillkor skulle kunna bero på att huvudmännen under denna månad börjar

förbereda sig för redovisningen av bidragsåret 2018 som skedde under perioden 1 mars–1 april 2019.

Sammantaget visar frågeanalysen att:

- Det har inkommit färre frågor om statsbidraget till Skolverket under den senare mätperioden
- Endast en mindre andel av frågorna rör statsbidragets särskilda villkor
- Av frågorna som kommer till Skolverkets upplysningstjänst (cirka 400 frågor om statsbidrag under den aktuella mätperioden) rörde endast 15 statsbidraget för en likvärdig skola
- Liksom i delrapport 1 rör de flesta frågorna praktiska ting eller allmänna villkor för statsbidraget. Vanliga frågor är fortsatt hur statsbidraget får användas

Bilaga 1 Metod

Deskriptiv analys

Den deskriptiva analysen baseras på Skolverkets datamaterial och underlag som samlats in och tagits fram vid fördelning och beslut om bidragsram samt vid ansökan och utbetalning av statsbidraget. Uppgifterna kompletteras med Skolverkets officiella statistik som används för att gruppera huvudmännen vad gäller elevantal och skattad andel elever som inte är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan.

Enkät till huvudmän som inte begärt ut bidraget

Inom ramen för utvärderingen skickades en enkät till de 141 huvudmän som inte begärt ut bidraget för bidragsåret 2019. Enkäten skickades till representanter för 141 huvudmän den 26 februari 2019. Respondenterna kunde besvara enkäten fram till den 15 mars 2019. De som inte besvarade enkäten påmindes sammanlagt två gånger. Några huvudmän som inte besvarat enkäten kontaktas via telefon. Sammanlagt fick vi 41 svar, vilket ger en svarsfrekvens på 29 procent. Enkäten bestod av tre frågor:

1. Varför har din huvudman inte begärt ut statsbidraget för en likvärdig skola hösten 2019?
2. Är det någon förändring i statsbidraget som vi från Skolverket kan göra för att öka möjligheterna för din huvudman att begära ut statsbidraget för en likvärdig skola?
3. Planerar ni att begära ut statsbidraget för en likvärdig skola 2020?

Huvudmännen fick svara på frågorna 1–2 i fritext, vilka i efterhand kategoriserades efter anledningar till att de inte begärde ut bidraget.

Frågeanalys

För att komplettera enkätundersökningen har även en analys av de frågor som huvudmän ställt till Skolverket om bidraget för en likvärdig skola genomförts. De frågor som inkluderats i analysen är de frågor som kommit in till statsbidragsenhetens funktionsbrevlåda under perioden 1 november 2018–28 februari 2019 och till Skolverkets upplysningstjänst via e-post och telefon under perioden 15 januari–28 februari. En liknande analys genomfördes även inom ramen för delrapport 1 av denna utvärdering, i denna rapport analyserades de frågor som inkommit under perioden februari till och med november 2018.⁷

För att strukturera analysen av de frågor som kommit in har vi tagit fram en sammanställning med tio olika frågekategorier. Tabell 2 sammanfattar de kategorier av frågeområden som används i analysen av de inkomna frågorna.

⁷ Skolverket (2019). *Utvärdering av statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling: Delredovisning 1*.

Exempelfrågorna i tabell 2 är inte exakta återgivningar av de frågor som ställdes av huvudmännen. Samma frågekategorier användes även i delrapport 1.

Tabell 2. Frågekategorier.

Frågekategori	Exempel på frågor inom kategorin
Skillnad statsbidraget Ökad jämlikhet och Likvärdighet	Hur förhåller sig likvärdighetsbidraget till jämlikhetsbidraget, till exempel vilka skillnader och likheter finns? Går det söka båda bidragen?
Konsekvenser för andra statsbidrag	Hur förhåller sig likvärdighetsbidraget till övriga statsbidrag? Dvs. vilka andra statsbidrag kan vi söka samtidigt och kommer några ersättas av statsbidraget för stärkt likvärdighet?
Söka bidrag	När och hur söker/begär man ut bidraget?
Storlek på statsbidrag per huvudman	Hur stort är statsbidraget (per huvudman)? Hur har bidragsramarna beräknats och hur ser förändringen ut över tid?
Allmänna villkor för statsbidraget	Vad ska/kan statsbidraget användas till (dvs. vilka insatser/kostnader och till vilka skolformer)?
Plan för insatser	Hur tar vi fram en plan för insatser och vad ska den innehålla?
Fördelning av statsbidraget mellan skolor	Hur fördelar vi statsbidraget mellan skolor?
Kostnadsvillkor	Vad innebär vår "kostnadsnivå" dvs. att vi inte får minska våra kostnader under den perioden? Hur tas kostnadsnivån fram och under vilka särskilda skäl får vi minska våra kostnader? Vad ska vi ta med i beräkningen av kostnader för skola och förskoleklass för att säkerställa att vi inte minskar våra kostnader?
Redovisning och uppföljning	Hur kommer Skolverket genomföra redovisning/uppföljning av bidraget och vilka uppgifter ska vi lämna in vid redovisningen/uppföljningen?
Övriga frågor	Frågor som inte har kunnat kategoriseras i någon av de övriga kategorierna.

De medarbetare på Skolverkets upplysningstjänst som tagit emot samtalen eller e-postmeddelandena har sorterat frågorna under den kategori som ligger närmast den fråga som huvudmannen ställt. De e-postmeddelandena som inkommit till statsbidragsenhetens funktionsbrevlåda har på motsvarande sätt sorterats in under samma kategorier. Om en huvudman ställt flera frågor i samma e-postmeddelande som rör olika kategorier har respektive fråga räknats och sorterats under den kategori som ligger närmast den ställda frågan.

Bilaga 2 Uppföljning per huvudmannagrupp bidragsåren 2019 och 2018

I tabell 3 visas en sammanställning över huvudmännen i de olika grupperna. Därefter följer en beskrivning av huvudmännen inom respektive grupp.

Tabell 3. Sökt belopp 2019 och förändring i förhållande till 2018.

Huvudmännen följs utifrån sin ursprungsgrupp 2018	Huvudmän		Varav kommun	Totalt sökt belopp		Elever 2017	
	Antal 2019	Förändring 2018	Antal 2019	Andel 2019	Förändring 2018	Efter ansökan	Andel av totalt
Grupp 1	133	22 %	0	0,4	0,1	8 523	72 %
Grupp 2	285	18 %	9	4,8	0,8	75 495	86 %
Grupp 3	167	4 %	146	20,3	0,3	205 726	100 %
Grupp 4	124	1 %	120	46,2 %	-1,3	535 374	100 %
Grupp 5	16	0 %	15	28,3 %	0	320 555	100 %
Totalt	725	11 %	290		-	1 145 673	99 %

Grupp 1

Den typiska huvudmannen i första gruppen finns i större städer som exempelvis Stockholm och är organiserad som en stiftelse eller en ekonomisk förening.⁸ Huvudmannen har drygt 50 elever och en skattad andel obehöriga elever motsvarande 11 procent. I genomsnitt begärde huvudmannen ut drygt 104 000 kronor.

I första gruppen var det 133 huvudmän av totalt 212 huvudmän som begärde ut statsbidraget, vilket motsvarar knappt 63 procent av huvudmännen inom gruppen. I jämförelse med 2018 har antalet huvudmän som begärt ut statsbidraget inom gruppen ökat med 22 procent. Huvudmännen inom gruppen begärde sammanlagt ut 14 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,4 procent av hela statsbidraget. I jämförelse med bidragsåret 2018 ökade den genomsnittliga bidragsramen per huvudman för gruppen med 74 000 kronor. Av de 133 huvudmän som begärde ut statsbidraget inom gruppen var det 111 huvudmän som sökte hela beloppet. De 22 huvudmän som sökte del av bidragsram avstod sammanlagt från 749 000 kronor, vilket motsvarar drygt 26 procent av den totala bidragsramen inom gruppen.

⁸ Den typiska huvudmannen (eller typhuvudmannen) inom varje intervall (med utgångspunkt i basåret 2018) har tagits fram genom att använda ett genomsnitt (medelvärde) vad gäller elevantal, skattad andel obehöriga elever och utbetalt belopp. Dessa belopp har avrundats för att undvika direkt härledning till specifika huvudmän. Vad gäller beskrivning av geografiska tillhörighet och organisationsform har frekvens (det vill säga antal förekommande) använts.

Vidare kan det konstateras att det i denna grupp fanns 13 huvudmän som inte begärde ut statsbidraget 2019 men som begärde ut det 2018.

Grupp 2

I grupp två återfinns den typiska huvudmannen i större städer som exempelvis Stockholm eller Göteborg, organiserad som aktiebolag. Den typiska huvudmannen har drygt 200 elever och en skattad andel obehöriga elever motsvarande 13 procent. I genomsnitt begärde huvudmännen ut drygt 560 000 kronor.

I andra gruppen var det 285 huvudmän av totalt 346 huvudmän som begärde ut statsbidraget (cirka 82 procent). I jämförelse med 2018 är det en ökning med 18 procent. Totalt ansökte huvudmännen bidrag om 159 miljoner kronor, vilket motsvarar 4,8 procent av det totala statsbidraget. Det genomsnittliga beloppet som en huvudman tilldelades i bidragsram ökade från 2018 med 400 000. Sammanlagt var det 244 huvudmän som begärde ut hela sin bidragsram. Resterande 41 huvudmän begärde ut del av bidragsramen. Dessa avstod sammanlagt från 1 491 000 kronor, vilket motsvarade drygt 1 procent av den totala bidragsramen inom gruppen. Vidare kan det konstateras att det inom denna grupp fanns nio huvudmän som begärde ut statsbidraget bidragsåret 2018 men som valde att inte ansöka för 2019.

Grupp 3

I grupp tre finns den typiska huvudmannen i en pendlingskommun som exempelvis Lilla Edet. Den typiska huvudmannen har drygt 1 100 elever, en skattad andel obehöriga elever på 19 procent och fick ta del av i genomsnitt 4 100 000 kronor.

I tredje gruppen begärde 167 huvudmän av totalt 168 huvudmän ut statsbidraget. I jämförelse med bidragsåret 2018 är det en ökning med 3,7 procent. Totalt var 146 kommunala huvudmän och 21 enskilda som sökte statsbidraget. Huvudmännen ansökte sammanlagt bidrag om 676 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt 20 procent av statsbidraget. Det genomsnittliga beloppet som en huvudman tilldelades i bidragsram ökade från bidragsåret 2018 med knappt 3 miljoner kronor. Hela bidragsramen begärdes ut av 158 huvudmän. Sammanlagt var det 7 kommunala och 2 enskilda huvudmän som begärde ut del av bidragsram. Tillsammans avstod dessa från 5 747 000 kr, vilket motsvarar mindre än 1 procent av det totala beloppet inom gruppen.

Grupp 4

I grupp fyra var den typiska huvudmannen organiserad som kommun i en tätbefolkad region, exempelvis som Nässjö. Den typiska huvudmannen har drygt 3 500 elever och en skattad andel obehöriga elever på 17 procent. Den typiske huvudmannen i genomsnitt ta del av drygt 13 000 000 kronor.

I fjärde gruppen finns totalt 124 huvudmän, där 121⁹ är kommunala huvudmän och 3 enskilda huvudmän. Samtliga huvudmän inom gruppen har begärt ut statsbidraget. Det totala beloppet som begärdes ut uppgår till 1 595 000 000 kronor, vilket motsvarar 46,2 procent av det totala statsbidraget. Det genomsnittliga beloppet som en huvudman tilldelades i bidragsram ökade från 2018 med 9 miljoner kronor. Hela beloppet söktes av 117 huvudmän. De sju huvudmän som begärde ut en del av bidragsramen avstod sammanlagt från 6 958 000 kr, vilket är drygt en halv procent av det totala beloppet inom gruppen.

Grupp 5

I grupp fem var den typiska huvudmannen organiserad som kommun i större städer, som exempelvis Västerås kommun. Den typiska huvudmannen har 13 000 elever, en skattad andel obehöriga elever motsvarande 15 procent och fick i genomsnitt beslut om utbetalning motsvarande drygt 61 100 000 kronor. I denna grupp begärde samtliga huvudmän utom en ut hela sin bidragsram. Den huvudman som begärde ut del av bidragsram har avrundat till närmsta tusental. I jämförelse med 2018 ökade det genomsnittliga beloppet som en huvudman tilldelades i bidragsram med 44 miljoner kronor. De 16 huvudmännen begärde sammanlagt ut bidrag om 977 miljoner kronor, vilket motsvarar 28,3 procent av det totala statsbidraget.

⁹ En huvudman tillkom efter att delrapport 1 presenterades